

Tilastoja ja taustamateriaalia

Keskustan pysäkkikokeilu

11.11.2025

Esittelijä Etunimi Sukunimi

Nykytilanne

Joukkoliikenteen nykytilanne

- Syyskuussa 2025 Lahden seudun liikenteessä tehtiin yhteensä 706 862 matkaa. Näistä matkoista 205 641 matkaa aloitettiin keskustan pysäkeiltä Kauppatorilta, Rauhankadulta, Fellmanninkadulta, Teviltä, Aleksanterinkadulta sekä Kansanopistolta.
- Pelkästään Kauppatorin pysäkeiltä aloitettiin 131 738 matkaa, mikä vastaa noin 64 % kaikista keskusta-alueen pysäkkinousuista. Oletuksena voidaan käyttää myös vastaavan määrän matkoja päättyneen keskusta-alueen pysäkeille, jolloin keskusta-alueen pysäkeille tehdään noin 58 % kaikista Lahden seudun liikenteen matkoista.
- Keskusta-alueen läpi kulkevat lähes kaikki Lahden kaupungin alueella liikennöivät LSL-linjat.

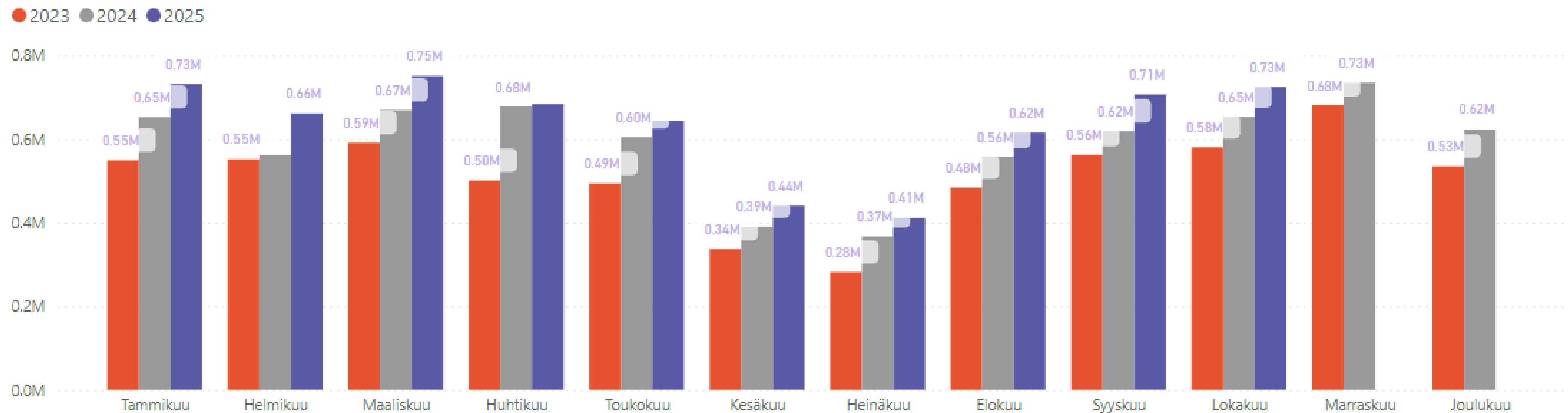
Talous

- Liikenteen hankintoihin käytettiin seurantakuukautena 2 034 950 euroa (ALV 0 %) ja lipputuloina saatiin takaisin 1 045 267 euroa (ALV 0 %). Liikenteen subventioprosentiksi seurantakuukautena muodostui 48,6 %.

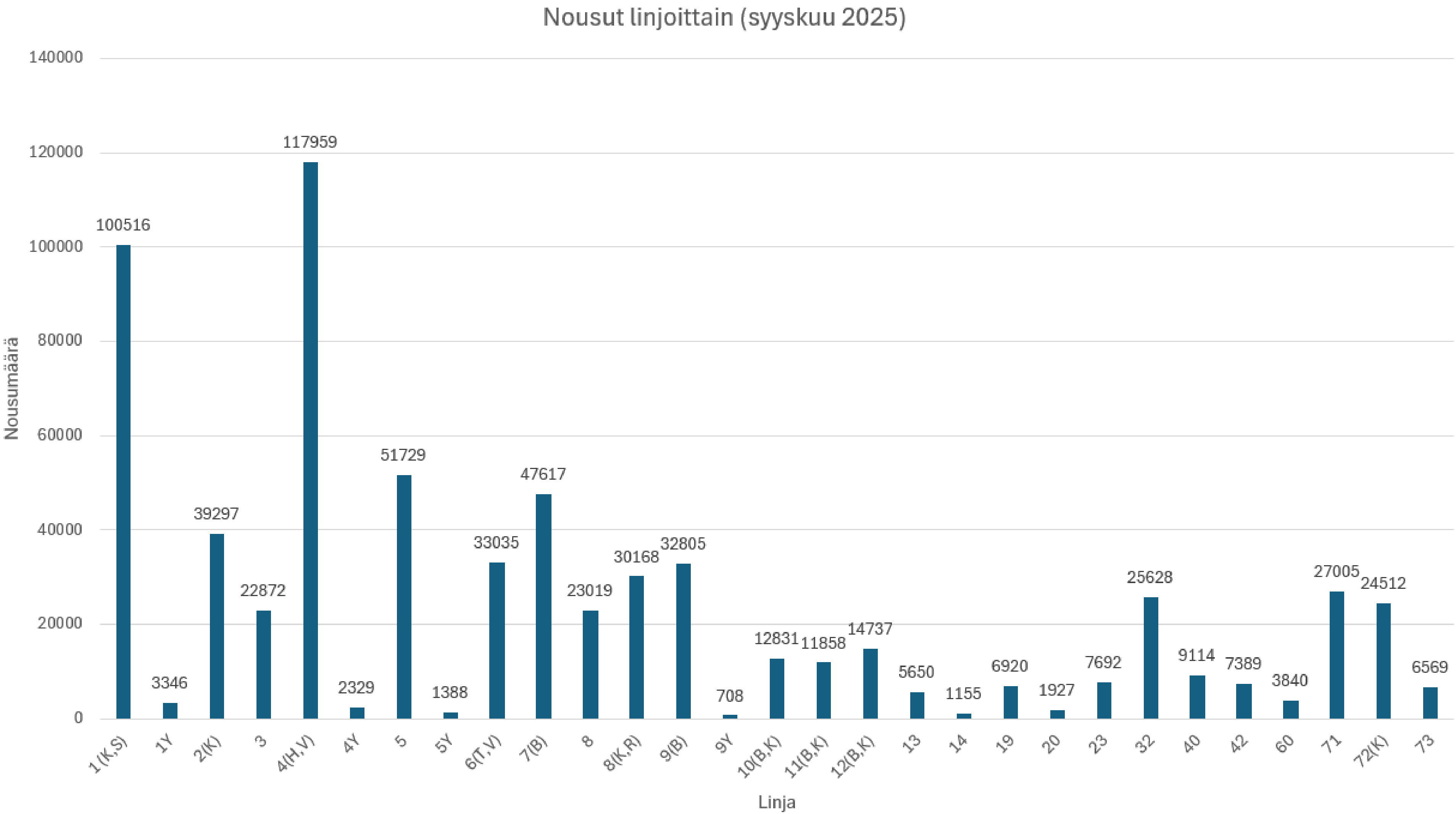
Seurattavia asioita: Kokonaismatkustusmäärän kehitys

- Koronan jälkeen matkamäärät kasvaneet jatkuvasti.
- Vaihdollisia matkoja 4,2 % kokonaismatkamäärästä (syyskuu 2025)

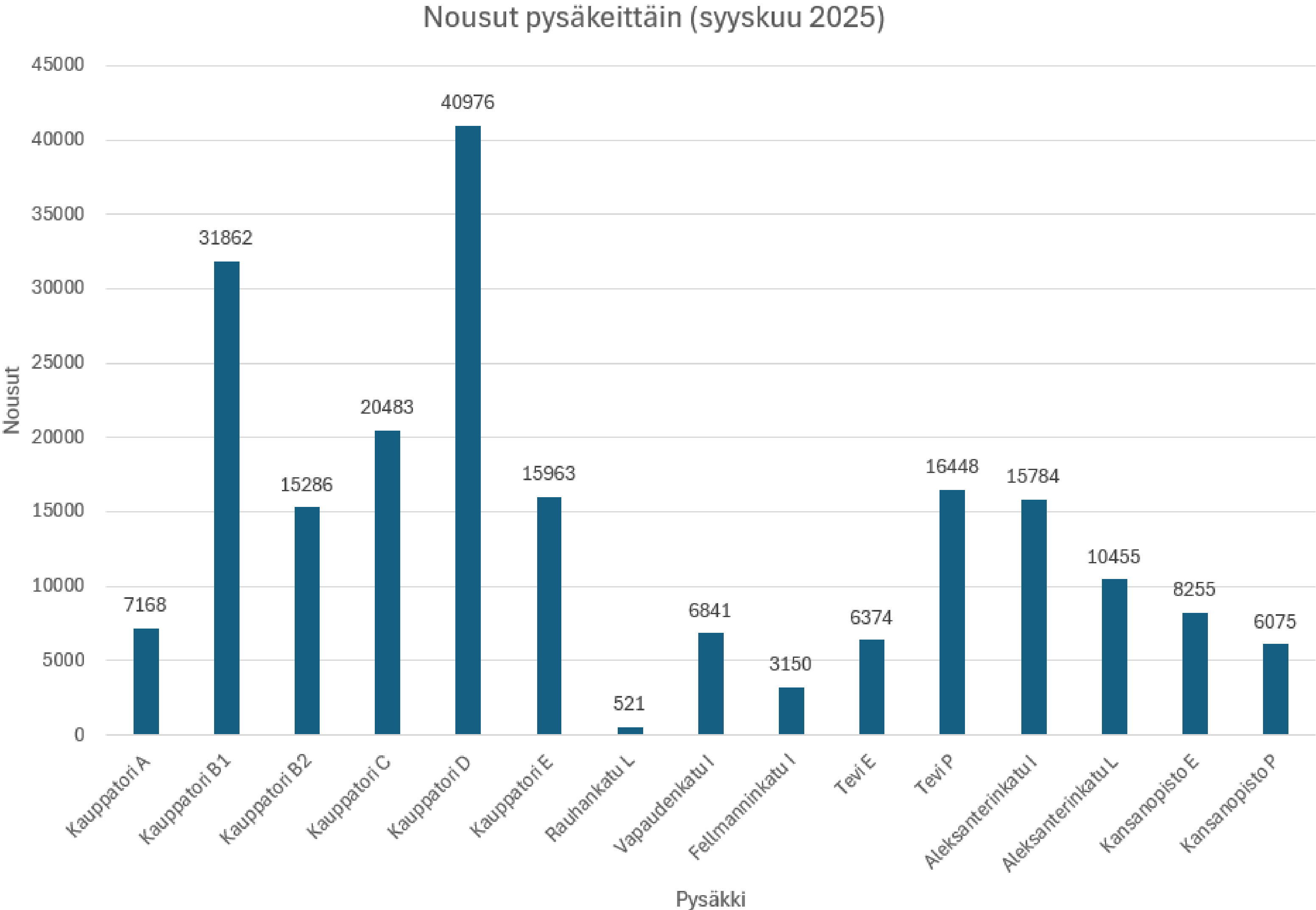
Nousut | kuukausi

Seurattavia asioita: Linjojen matkustusmäärät, lähtötilanne

Seurattavia asioita: keskustan pysäkkien nousut, lähtötilanne

Matkat asiakasryhmittäin

Syyskuu 2025

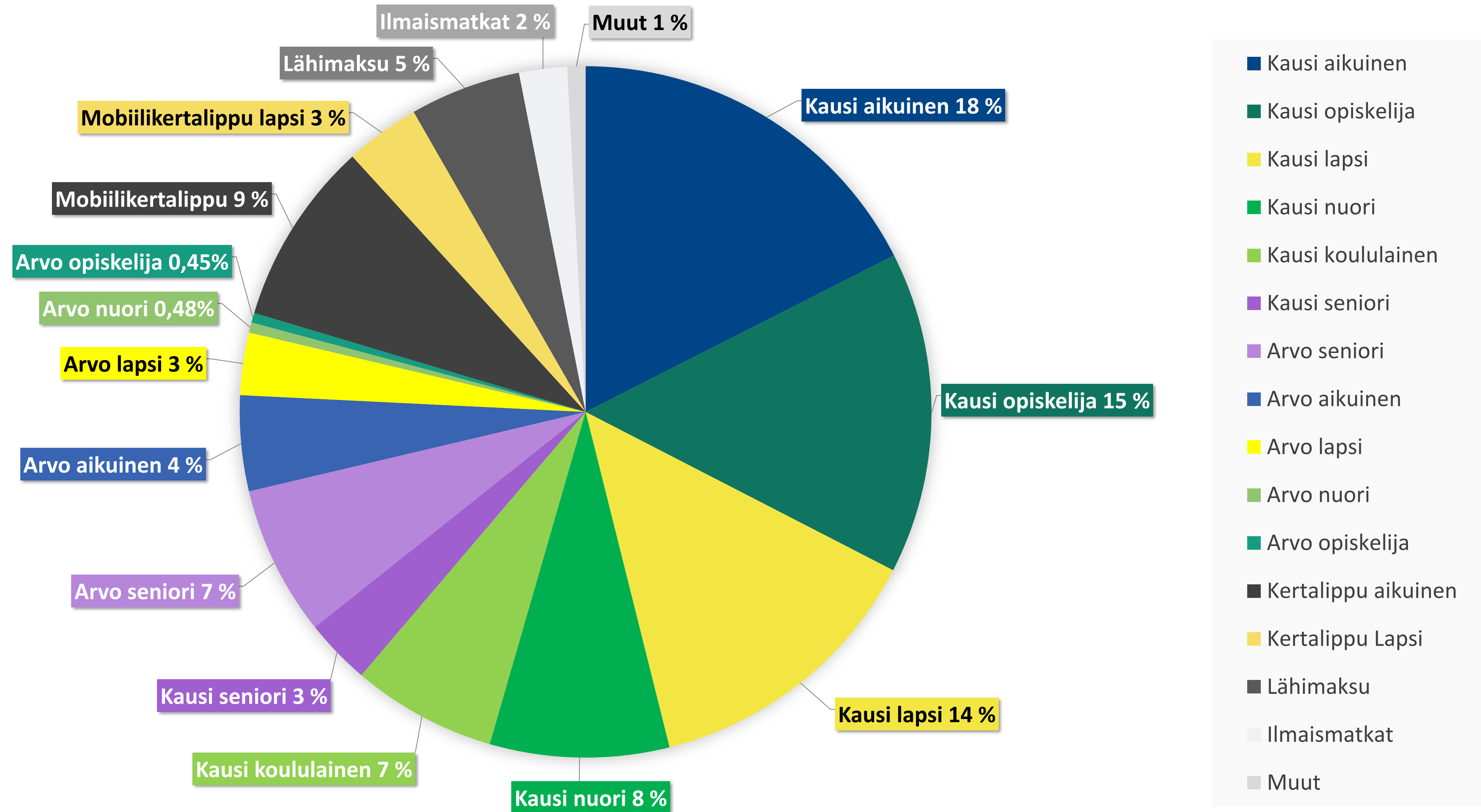
Opiskelijat ja nuoret 31 %

Aikuinen 22 %

Lapset 20 %

Ei luokiteltu 17 %

Seniorit 10 %

Seurattavia asioita: Asiakastyytyväisyyskyselyt

Kysely toteutetaan joka vuosi kolme kertaa vuodessa LSL:n busseissa.

- Kysely on osa LSL:n laadunvalvontaa.
- Marras-joulukuussa ja helmi-maaliskuussa 1500 vastausta/kierros, kesä-elokuussa 1000 vastausta.
 - Kiintiöinti jaetaan jokaiselle linjalle lähtöjen suhteessa siten, että vastaukset kerätään tasaisesti aamulla, päivällä ja iltapäivällä. Kuntien sisäisillä kouluvuoroilla ei kyselyä (vastaajan oltava väh. 15 v.)
- Yhteistyökumppani Vitec Roidu Oy:n haastattelija kiertää busseissa keräämässä vastaukset ma-pe klo 5-18.
- Vakiokysymysten lisäksi jokaiselle kierrokselle mahdollista lisätä 3 kpl vaihtuvia kysymyksiä.
- Pysäkkikokeilua koskevia kysymyksiä mukaan kyselyyn ennen kokeilua ja kokeilun aikana.
 - Ennen kokeilua nykyisiin matkustustottumuksiin ja –tarpeisiin painottuvat kysymykset
 - Kokeilun aikana edellisten lisäksi kokemukseen ja merkityksellisyyteen painottuvia kysymyksiä.
- Myös vakiokysymys ”Reitit palvelevat tarpeitani” on yksi käyttökelpoinen mittari kokeilun aikana.
- Asukastilaisuudessa esillä ollut tulos koski vain linjalla 1 järjestettyä lisäkyselyä vain sitä linjaa koskeneesta kokeilusta, ja tuon kyselyn otos oli 200 vastausta. Pysäkkikokeilua koskeva kysely on käynnistynyt vasta 10.11.

Seurattavia asioita: Asiakastyytyväisyyskyselyt

Kysely käynnissä 10.11. – 19.12.2025

Kuinka usein asioit kauppakeskus Triossa tai sen läheisyydessä?

- Useita kertoja viikossa
- Kerran viikossa
- 2–3 kertaa kuukaudessa
- Kerran kuukaudessa
- Harvemmin kuin kerran kuukaudessa
- En koskaan

Kuinka usein asioit Lahden Kauppatorilla tai sen läheisyydessä?

- Useita kertoja viikossa
- Kerran viikossa
- 2–3 kertaa kuukaudessa
- Kerran kuukaudessa
- Harvemmin kuin kerran kuukaudessa
- En koskaan

Jos käytät Lahden torin pysäkkejä, miksi? (voit valita useamman)

- Vaihdan bussia → *Jos valittu, lisäkysymys:* [Mille linjalle vaihdat?](#) (voit valita useamman)
- Asunto torin lähistöllä
- Työ- tai opiskelupaikka torin lähistöllä
- Asiointi torilla tai sen lähistöllä (esim. ostokset tai palvelut)
- Ystävien tai sukulaisten tapaaminen
- Muu syy, mikä?

Seurattavia asioita: Liikennöitsijöiden kokemukset

- Liikennöitsijöiltä kerätään palautetta kokeilun sujuvuudesta liikennöinnin näkökulmasta säännöllisesti järjestettävissä liikennöitsijäpalavereissa.
- Kuljettajilla mahdollisuus jättää palautetta havainnoistaan kuljettajien oman palautekanavan kautta.

Pysäkkikokeilu

Talousvaikutukset

- Pysäkkikokeilulla arvioidaan saavutettavan noin 800 000 euron säästö vuosittain
- Säästö muodostuu torin kiertoon käytetystä ajasta (~61%), pienemmästä kalustotarpeesta (~26%) ja säästyneestä kilometrikustannuksesta (~13%).
 - Vuonna 2026 uusien liikennöintisopimusten kustannusten arvioidaan olevan seuraavat:
 - Linjatunti (ma-la) ~35€ - 50€
 - Autopäivä ~250€ - 350€
 - Linjakilometri
 - Dieselkalustolla ~0,90€
 - Sähkökalustolla ~0,50€
- Keskuspysäkkikokeilun ansiosta mahdollistuvan reittien suoristamisen ja tehokkaamman linja-autojen käyttösuunnittelun ansiosta arvioidaan säästyvän vuosittain:
 - 12 000 linjatuntia = 510 000€
 - 720 autopäivää = 216 000€
 - 150 000 linjakilometriä = 105 000€
- Torin kiertämisestä säästetty rahasumma pystytään käyttämään joukkoliikenteen nykyisenkaltaisen palvelutason ylläpitoon ja avaamaan täysin uusia suoria yhteyksiä eri liikennöintialueilta (mm. yhteydet Salpakankaalta, Ahtialasta ja Riihelästä Matkakeskukselle ja Nastolasta Heinlammintielle (Vipusenkadun kampus).
- Kokeilun jäädessä toteutumatta todennäköiseen säästötavoitteeseen joudutaan pyrkimään muilla keinoilla, mikä tarkoittaisi vuorojen karsimista ja joidenkin reittien mahdollista lopettamista kokonaan. Myöskin asiakaspalautteisiin perustuvien parannusten tekeminen hankaloituisi merkittävästi.

Matkustajainformaation mahdollisuudet kokeilussa

- Keskustan pysäkkikeskus toimii testialustana tulevaisuuden informaatio- ja pysäkkiratkaisuille: tavoitteena A-luokan pysäkkialue, joka on helppo, houkutteleva ja selkeä käyttää.
- Kattava ja reaaliaikainen matkustajainformaatio helpottaa matkustajia hahmottamaan muuttuneet järjestelyt ja tekee liikkumisesta sujuvaa sekä houkuttelevaa myös uusille käyttäjille. Pysäkeille voidaan sijoittaa saavutettavia ja siirrettäviä näyttöjä, joissa hyödynnetään moderneja ja selkeitä esitystapoja. Busseissa olevat näytöt ovat osa matkustajainformaation kokonaisuutta ja niiden määrää olisi perusteltua kasvattaa.
- Kokeilun aikana erilaisilla opasteilla on merkittävä vaikutus alueen helppokäyttöisyyden kokemukseen. Alueelle mahdollisesti sijoitettavat opaste- ja kokoomanäytöt tukisivat alueelle saapumista, siellä liikkumista ja pysäkiltä toiselle siirtymistä. Näytöt eivät välttämättä ole pysäkeissä, vaan palvelevat koko pysäkki- ja liikkumisalueen opastusta. Pysäkkeihin sijoitettava staattinen informaatio tukisi digitaalista informaatiota esim. aluekartta ja selkeytetty linjakartta.
- Luodaan selkeä ja tunnistettava pysäkkikokonaisuus, jossa huomioidaan liikkumisvirrat (mm. Trio–Kauppatori). Opastus olisi hyvä toteuttaa monikanavaisesti katumaalauksin ja valaistuksella heijastettavin opastein, jotka parantavat näkyvyyttä ja saavutettavuutta. Pysäkkien ulkoasu tukee alueen identiteettiä, helpottaa suunnistusta ja vahvistaa LSL:n ja Lahden kaupungin brändiä.

Matkustajainformaatio pysäkkikokeilussa

- Jos pysäkkikokeilun jälkeen järjestelyt puretaan, voidaan esim. näytöt siirtää muille pysäkeille.
- Jos keskustan pysäkkikokeilua ei toteuteta, ei informaation osalta toteuteta mitään pysäkki- ja opasteinfraan liittyviä kokeiluja.
 - Joitakin kevyesti toteutettavia osioita mahdollista toteuttaa muilla pysäkeillä esim. linjakartan selkeyttäminen.
- Muut informaatiouudistukset etenevät LSL:n oman matkustajainformaation roadmap 2030 aikataulun mukaan omina kokonaisuuksinaan tulevien vuosibudjettien raameissa.

Vastauksia esillä olleisiin huolenaiheisiin ja kysymyksiin

Ajaako kokeilun aikana osa linjoista torille ja osa Trion pysäkkikeskukselle?

Kokeilun aikana kaikki keskustaan tulevat linjat ajavat uuden pysäkkikeskuksen kautta joko Aleksanterinkatua tai Vesijärvenkatua pitkin. Bussin vaihtaminen mihin tahansa suuntaan onnistuu siis Trion kulmalla. Osa linjoista jatkaa siitä torille.

Jatkuuko liikennöinti Kauppakadulla ja muilla nykyisillä reiteillä?

Liikennöinti Kauppakadulla jatkuu. Tarkkoja reittisuunnitelmia ei ole vielä tehty, mutta tavoitteena on säilyttää yhteydet joka ilmansuunnasta keskustaan. Kaikki linjat eivät kuitenkaan enää kulkisi torin kautta.

Odottaako jatkoyhteys, jos käyttäjä joutuu ylittämään kadun liikennevaloissa?

Kaikkia vaihtoyhteyksiä ei voida taata, mutta suunnittelussa pyritään mahdollisimman sujuviin vaihtoihin. Uusiin järjestelyihin totutellaan kokeilun aikana. Kokeilun myötä saadaan myös lisätietoa yhteyksien kehittämistarpeista.

Miksi torille ei pääse enää kaikilta alueilta suoralla bussilla?

Torin kiertäminen kaikilla linjoilla kasvattaa merkittävästi linjojen matka-aikoja. Uusien matkustajien houkuttelemisen edellyttää kilpailukykyisiä, nopeita yhteyksiä suhteessa henkilöautoihin ja muihin kulkutapoihin. Suurelta osalta vuoroja on kuitenkin jatkossakin kohtuullinen kävelymatka tai lyhyt odotus torille menevään linja-autoon.